

Gy25 – fördjupning inför högskolestudier

Kompletteringar vid vuxenutbildningen och blandbetygsexamen

Inledning

Inledning

- Fokus för passet idag är på kompletteringar från vuxenutbildningen
- Genomgång av vissa skillnader från tidigare betygssystem (Gy11)
- Under passet svarar vi på frågor som kommit in i förväg
- Inte möjligt att ställa frågor i chatt eller Q&A

Olika uppdrag för UHR respektive Skolverket

Påminnelse:

UHR svarar på frågor om behörighet och meritvärde inför antagning till högskolestudier

Skolverket svarar på frågor om hur betyg utfärdas

- Relationslistan
- Planeringsverktyget
- Innehållet i en examen etc.

Övergripande skillnader

Vi kommer gå igenom:

- Huvudprincipen för ämnesbetyg – poängomfattningen för ett ämne
- Behörighetskompletteringar
- Utökade ämnesnivåer i en examen och meritvärdering
- Utbyteskompletteringar och prövningar i Gy25 eller Gy11
- Meritpoäng och meritpoängskompletteringar
- Blandbetygsexamen – ett exempel

Övergripande principer för ämnesbetyg

Huvudprincipen för ämnesbetyg

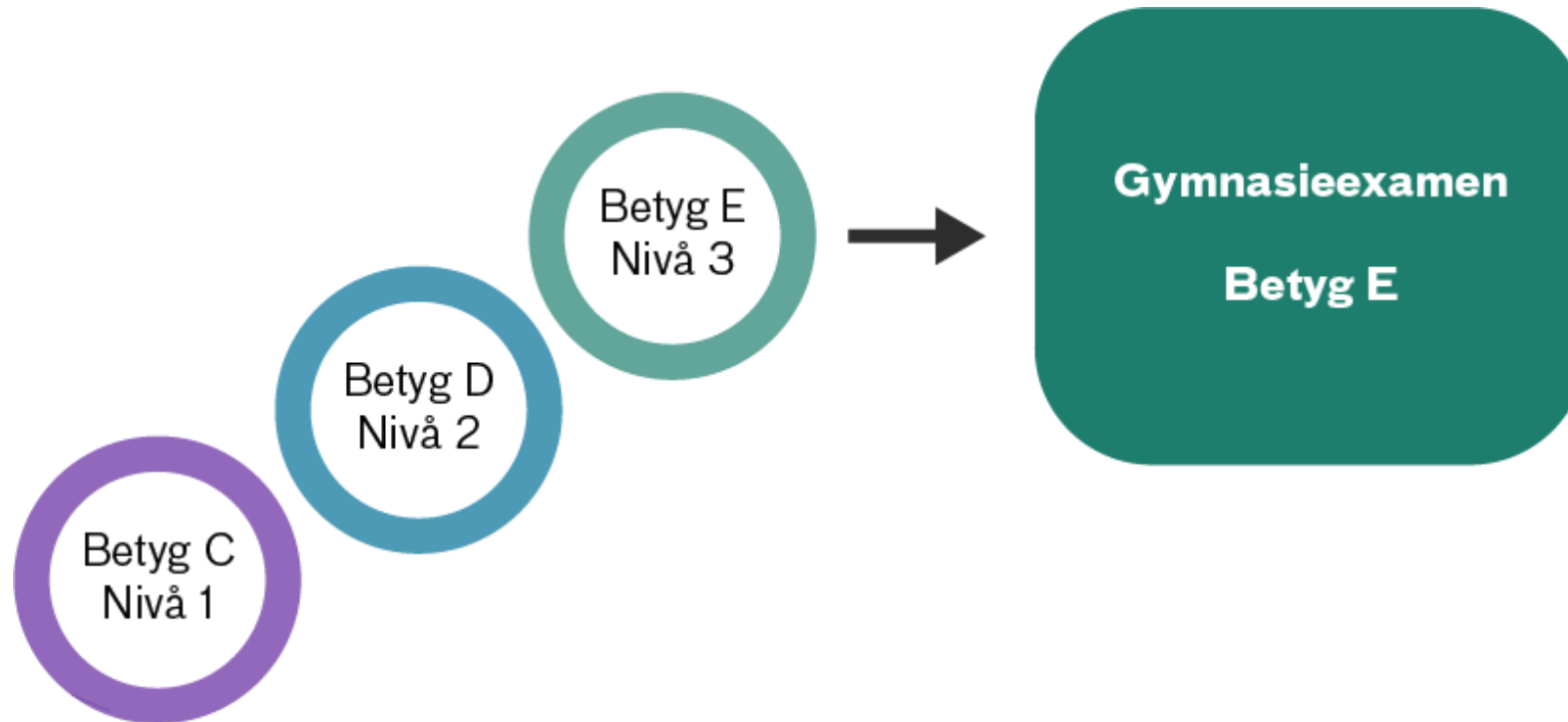
Huvudprincipen innebär att när ett godkänt betyg sätts på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer så omfattar betyget lägre nivåer i ämnet och ersätter betyg som satts på underliggande nivå/nivåer.

Denna princip anges i 15 kap, 22 § skollagen (2010:800):

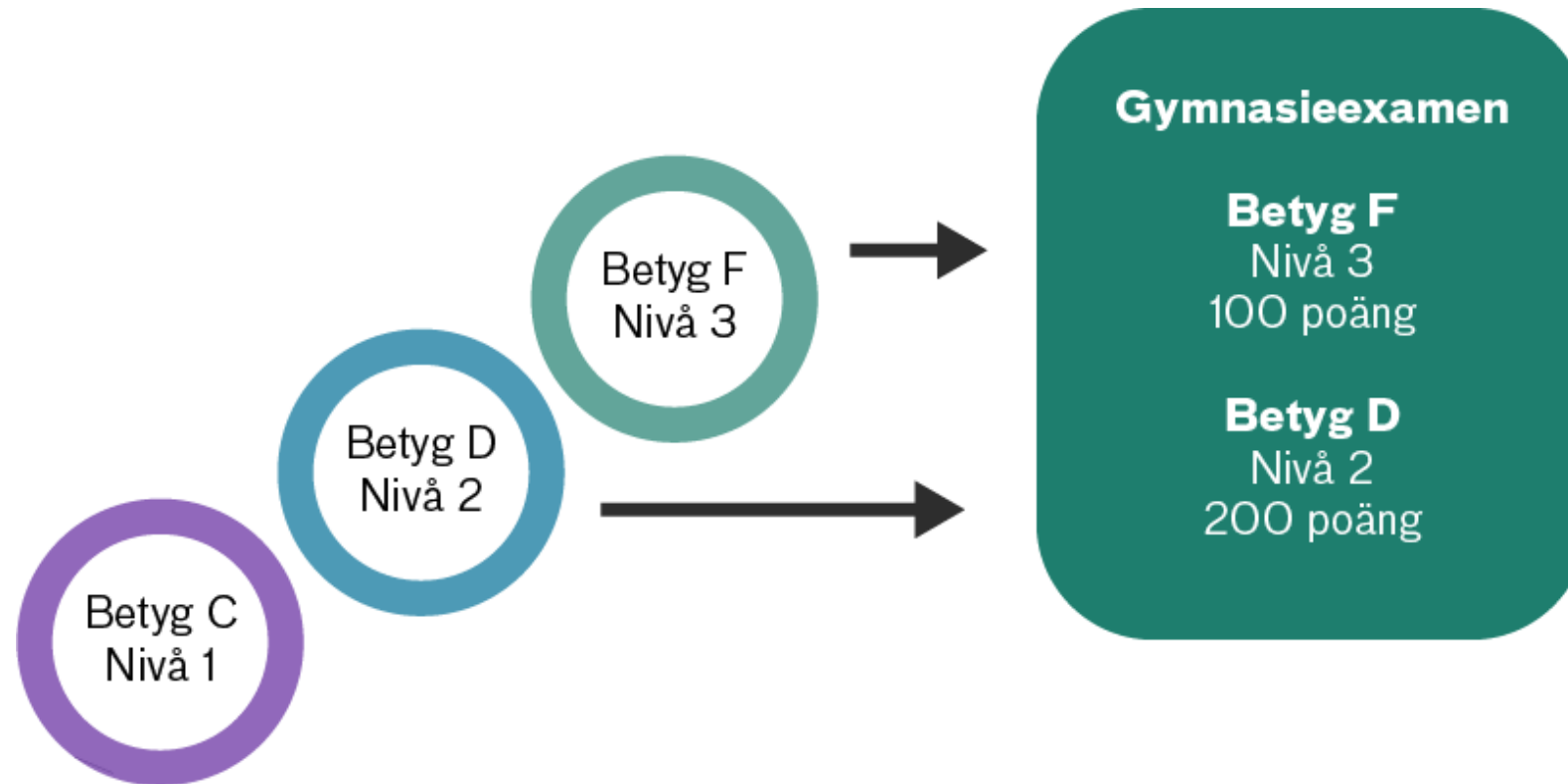
När ett betyg sätts på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska betyget anses omfatta lägre nivåer i ämnet och ersätta betyg som har satts på sådana nivåer.

Det innebär att ett betyg på underliggande nivå inte längre ”existerar” och ska därför inte hanteras i antagningen.

Betyg i en nivå ersätts av nytt betyg i högre nivå

Betyg F

Poängomfattning av ett ämne – hur det redovisas i antagningssystemet gentemot i betygsdokument

När enstaka ämnesnivåer/ämnen utfärdas **på ett samlat betygsdokument** så redovisas endast gymnasiepoängen för själva nivån:

Nivå	Betyg	Gymnasiepoäng	Nivåkod	Markeringar	Datum för betygsättning	Övriga upplysningar
Engelska nivå 3	C	100	ENGE3000X		2025-08-15	

Då hela poängomfattningen för ett ämne ska räknas med i antagningen, ser det ut så här för sökande **i antagningssystemet**:

ENGE3000X Engelska Nivå 3 V C **100 (300)** 2025-08-15 BEDA

Behörighetskompletteringar

Meritvärdering gymnasieexamen blandbetyg – behörighetskomplettering

Gy25 (behörighetskomplettering)	Betyg	Poäng
Nivå 1 (behörighetskrav)		100
Nivå 2		100
Kemi	B	200

Vid behörighet- och meritpoängskomplettering ska **hela** ämnesbetygets omfattning medräknas.

Hela ämnet kemi läggs till och ingår i meritvärderingen:

Kemi (nivå 1 + 2)	B	200
--------------------------	----------	-----

Behörighetskomplettering när samma ämne finns i examen

- Om en sökande har ett befintligt betyg på en lägre nivå i samma ämne i sin gymnasieexamen (Gy25 eller blandbetygsexamen Gy11/Gy25) ska betyget ersättas av kompletteringsbetyget och ämnets poängomfattning ändras till det kompletterade betygets omfattning.

Det här gäller vid behörighet och meritpoängskomplettering.

Behörighetskomplettering när kurs finns i examen

- Om det i gymnasieexamen finns betyg på kurser på en lägre nivå i de ämnen som kompletterats för behörighet eller meritpoäng ska ämnesbetyget och kursbetygen meritvärderas var för sig.
- **Med det menas att betyg i kurser inte kan ersättas av ett ämnesbetyg som är på en högre nivå.**

Denna tillämpning gäller fram till den 1 juli 2030.

Behörighetskomplettering – reducering av ämnesbetygets omfattning:

Behörighetskravet är naturkunskap nivå 2. Sökande har betyg i kursen naturkunskap 1a1 i sin gymnasieexamen och kompletterar med betyget B i ämnet naturkunskap nivå 2:

Blandbetygsexamen	Betyg	Poäng		Gy25 (komplettering)	Ämnesbetyg	Poäng
Naturkunskap 1a1 (kurs)	A	50		Naturkunskap nivå 1a1		50
				Naturkunskap nivå 1a2		50
				Naturkunskap nivå 2		100
				Naturkunskap	B	200

Följande betyg och omfattning ska meritvärderas:

Ämne	Betyg	Poäng
Naturkunskap	B	150
Nivå 1a1 (behörighetskrav)		50
Nivå 1a2		
Nivå 2		
Naturkunskap 1a1 (kurs)	A	50

Exempel behörighetskomplettering – Gy11-examen

Exempel på Antagning.se:

[Signe söker till civilingenjörsprogrammet](#)

Gy11-examen + kompletteringar i Gy25 (reducering av poängomfattning)

Exempel på Antagning.se:

[Johan söker till arbetsterapeut](#)

Utökad nivå i examen

Meritvärdering av utökad nivå i blandbetygsexamen/Gy25-examen

- **Av punkt 7 i bilaga 3 till Högskoleförordningen** framgår att betyg på utökad nivå eller nivåer **inte ska räknas med i meritvärdet**.
- **Endast om nivån krävs för behörighet eller ger meritpoäng** ska betyg i utökad nivå eller nivåer räknas med.

Exempel utökad nivå

Sökande har läst ämnet företagsekonomi nivå 3, totalt 300 gymnasiepoäng, med betyget C.

Den sista nivån på 100 gymnasiepoäng är utökad.

Det innebär att det endast är 200 gymnasiepoäng som ska meritvärderas.

Blandbetygsexamen Gy25	Betyg	Poäng	Anmärkning
Företagsekonomi	C	300	Utökad
Nivå 3		100	
Nivå 2		100	
Nivå 1		100	

Meritvärderas så här

Betyg i underliggande nivå ersätts, därför är det betyget i nivå 3 som räknas med men med en lägre poängomfattning: C x 200 gymnasiepoäng.

Meritvärdering	Betyg	Poäng
Företagsekonomi	C	200
Nivå 3		100
Nivå 2		
Nivå 1		

Utbyteskompletteringar

Utbyteskompletteringar

Vid utbyteskompletteringar ska utbytestabellen i bedömningshandboken användas:

[Tabeller för utbyteskomplettering](#)

- Relationslistan och motsvarandelistan är Skolverkets listor.
- Det finns vissa kurser som inte har någon motsvarighet i Gy25 t.ex. Privatjuridik, Sociologi.

Utbyteskomplettering forts.

- Sökande kan ersätta ett befintligt betyg i en kurs om sökande kompletterar med ett högre betyg på motsvarande nivå i samma ämne. Om sökande kompletterar med betyg på högre nivå sker inget utbyte.
- Det här följer punkt 4 i övergångsbestämmelserna:

4. Vid uträkning av ett betygsvärde enligt bilaga 3 punkt 5 ska betyg på en kurs ersättas av betyg som den sökande får på en motsvarande nivå i samma ämne före den 1 juli 2030, om det sistnämnda betyget är högre samt omfattar minst samma antal gymnasiepoäng.

Prövning i kurs vs ämnesnivå – utbyteskomplettering

Fortsättning övergångsbestämmelser:

Det innebär att sökande kan inte ersätta gamla kursbetyg från Gy11 genom att läsa en högre nivå i Gy25.

- Det gäller även när sökande först gjort prövning i motsvarande nivå som finns i kurs i examen och sedan gör prövning i en högre nivå. Betyget i den underliggande nivån blir då ersatt och kan inte längre byta ut betyget i den underliggande kursen i examen.
- Om sökande vill byta ut flera betyg på kurser inom ex. engelska där det finns motsvarande nivå 1,2 och 3, bör sökande pröva i respektive kurs för att byta ut betygen. Betyg i Engelska nivå 3 kan endast ersätta betyg i Engelska 7.

Utbyteskomplettering – exempel 1

Sökande har betyg F i kursen Samhällskunskap 1a1 i sin examen.

SAMSAM01A1 Samhällskunskap 1a1

Hen vill göra ett utbyte och kompletterar med betyg i ämnesnivåerna:

Kurskod	Kurs	Ursprung	Betyg	Poäng	Datum	Källa
SAMH1A10X	Samhällskunskap Nivå 1a1	V	A	50 (50)	2025-09-05	BEDA
SAMH1A20X	Samhällskunskap Nivå 1a2	V	C	50 (100)	2025-10-10	BEDA

Utbyte kommer inte att ske då betyget i Samhällskunskap nivå 1a2 har ersatt betyget i nivå 1a1, och nivå 1a2 inte motsvarar kursen Samhällskunskap 1a1.

Utbyteskomplettering – exempel 2

- Sökande har Fysik 1a i sin Gy11-examen
- Kompletterar med en prövning i Fysik nivå 1b
- Kompletteringen är på motsvarande nivå, utbyte sker

Gy11-examen	Betyg	Gyp		Komplettering	Betyg	Gyp
Fysik 1a	D	150		Fysik Nivå 1b	B	150
Uträkning:						
Fysik 1a	Ð	150		Fysik Nivå 1b	B	150

Utbyteskomplettering – exempel 2 forts.

Gy11-examen	Betyg	Gyp		Komplettering	Betyg	Gyp
Fysik 1a	D	150		Fysik Nivå 2 Nivå 1b	B	250 100 150
Uträkning:						
Fysik 1a	D	150		Fysik Nivå 2 Nivå 1b	B	100 100 150

- Sökande kompletterar sedan med Fysik nivå 2 för behörighet.
- Betyget i nivå 1 är ersatt. Betyget i kursen Fysik 1a kan inte längre bytas ut då Fysik nivå 2 är på högre nivå.
- Ämnesbetyget omfattning reduceras med 150 gyp då motsvarande nivå på kurs finns i examen.

Utbyteskomplettering exempel 2 forts.

Hade sökande istället gjort prövning i kursen Fysik 1a hade hen fortfarande kunnat byta ut betyget i examen, när hen sen gör prövning i Fysik nivå 2.

Gy11-examen	Betyg	Gyp		Komplettering	Betyg	Gyp
Fysik 1a	D	150		Fysik 1a	A	150
				Fysik nivå 2	B	200
Uträkning: Fysik 1a	D A	150	+	Fysik 1a	A	150
				Fysik Nivå 2	B	100
				Nivå 1b		150

Meritpoäng och meritpoängskompletteringar

Meritpoäng i Gy25

Meritpoäng ges utifrån de bestämmelser som gäller för respektive betygstyp. Exempelvis:

- Slutbetyg som kompletterar med kursen Matematik 4 får 1,0 meritpoäng. Betygsvärdet räknas ej med. Endast meritpoängen läggs till.
- Gymnasieexamen som kompletterar med kursen Matematik 4 får 0,5 i meritpoäng och betygsvärdet läggs till.

Att tänka på: Ämnesbetyg, till skillnad från betyg i enstaka kurser, kan få större påverkan på jämförelsetalet eftersom ett ämnesbetyg kan innehålla fler nivåer och därmed ha större poängomfattning.

Meritpoäng i Gy25 fortsättning

Meritpoängsöversikt på syvsidorna:

[Meritpoäng – översikt - UHR:s sidor för vägledare](#)

Meritpoängskomplettering – exempel 1

Fråga: Sökande har högskoleförberedande examen med Gy11-kurser. Vill få 1,5 meritpoäng för moderna språk. Har inga moderna språkkurser i sin examen. Kan sökande göra en prövning i Moderna språk fördjupning nivå 1 för att få 1,5 meritpoäng?

Svar: Nej, man får 0,5 meritpoäng för Moderna språk fördjupning nivå 1. För 1,5 meritpoäng så behöver sökande läsa Moderna språk fördjupning nivå 3 (300 poäng).

Ämnet Moderna språk är uppdelat i fyra olika ämneskategorier:

Moderna Språk – nybörjare (100 gyp)

Moderna språk – grund (100 gyp)

Moderna språk – fortsättning (200 gyp) totalt 1,5 meritpoäng för nivå 2(Gy11)

Moderna språk – fördjupning (300 gyp) totalt 1,5 meritpoäng för nivå 3 (Gy11)

Meritpoäng ges inom varje ämneskategori.

Meritpoängskomplettering – exempel 2

Blandbetygsexamen Gy25	Betyg	Poäng	Gy25 (komplettering)	Ämnesbetyg	Poäng
Engelska Nivå 2 Engelska kurs 5	B A	100 100	Engelska Nivå 3 Nivå 2 Nivå 1	C	300

Meritvärderas så här:

Meritvärdering	Betyg	Poäng	Meritpoäng
Engelska kurs 5	A	100	1,0
Engelska nivå 2	B	100	
Engelska nivå 3	C	200	

Sökande som har Engelska 5 + Engelska nivå 2 i sin blandbetygsexamen. Kompletterar med Engelska nivå 3, betyg C. Betyget i nivå 2 ersätts med betyget i nivå 3. Betyget i kursen Engelska 5 meritvärderas separat.

Det betyg som ger bäst meritvärde medräknas

Om det finns flera betyg som kan ge behörighet eller meritpoäng räknas det betyg som ger högst meritvärde.

Detta gäller även om det finns flera betyg inom samma ämneskategori som kan ge behörighet eller meritpoäng, exempelvis inom matematik och moderna språk.

Exempel – bäst betyg medräknas

Blandbetygsexamen Gy25/Gy11	Betyg	Gyp	Komplettering	Betyg	Gyp
Matematik kurs 1a	D	100	Matematik Nivå 2a (behörighetskrav) Nivå 1a	E	200
			Matematik fortsättning	B	200
			Nivå 2 Nivå 1b		

Om sökande kompletterar för behörighet kan ämnen som bygger på varandra ge behörighet i stället för en viss nivå. Om matematik nivå 2 krävs för behörighet ska betyget i matematik fortsättning räknas med som behörighetskomplettering eftersom det ger bäst meritvärde.

Det betyg som ger bäst meritvärde medräknas

Meritvärderingen sker då enligt följande:

Matematik meritvärdering	Betyg	Gyp	Meritpoäng
Matematik kurs 1a (i examen)	D	100	
Tillägg: Matematik fortsättning Nivå 2 Nivå 1b	B	200	0,5 0,5

Blandbetygsexamen (Gy11+Gy25)

Blandbetyg – gymnasieexamen med både kurs- och ämnesbetyg

- Elever som tidigare har fått kursbetyg inom gymnasieskolan eller Komvux, kommer att kunna få en gymnasieexamen som både innehåller kurs- och ämnesbetyg.
- **Före 1 juli 2030** ska kurser ingå i gymnasieexamen även om det finns betyg i samma ämne på högre nivå.
- Kursbetyg och ämnesbetyg i SAMMA ämne kan inte ingå i en gymnasieexamen **efter** 1 juli 2030, dvs kursbetyget måste bli ersatt av ämnesbetyget. Kursbetyg där det inte finns ett ämne på högre nivå kan ingå i en gymnasieexamen.

Blandbetygsexamen

Exempel på Antagning.se:

[Ilon söker Civilingenjörsprogrammet i energiteknik](#)

Utländska gymnasieremeriter + Gy25

Utländska gymnasimeriter

För grundläggande behörighet krävs:

- Avslutad gymnasieutbildning

samt

- Engelska nivå 2
- Matematik nivå 1a/b/c
- Svenska nivå 3 eller Svenska som andraspråk nivå 3

Meritvärdering utländska gymnasiebetyg

- Medelvärdet från den utländska gymnasiebetyg omräknas genom föreskriven formel eller omräkningstabell
- Behörighetskompletteringar räknas alltid med i meritvärdet.
 - Att tänka på är att svenska/svenska som andraspråk nivå 3 är på 300 gyp till skillnad på kursen svenska/svenska som andraspråk 3 som är på 100 gyp. Ämnesbetyg kan därför få större påverkan på meritvärdet.
- Sökande med utländska gymnasiebetyg kan tilläggskomplettera med betyg i kurser eller ämnen för att höja sitt meritvärde: [Kurser som kan höja meritvärdet](#)
- Poängomfattningen av ämnesbetyg kan behöva reduceras *om* sökande redan har betyg i kurs i samma ämne, och betyget i kurs ska räknas med för att det höjer jämförelsetalet.
- Får meritpoängskompensation

Frågor och svar – inskickade frågor

Kommer det bli en egen behörighetsgrupp (som ex. BII för de som kompletterar) för dem som har läst Gy25-ämnena när de söker till universitet/högskola?

Svar: Det finns inget sådant beslut i dagsläget. När Gy11/Vux12 infördes skapades en särskild urvalsgrupp för dem som hade de nya betygen. Det är möjligt att något liknande kommer att införas även den här gången, men det beslutet ligger i så fall på regeringen.

Om en ny urvalsgrupp införs blir den aktuell först inför urvalet hösten 2028.

För reell kompetens, räcker det med att studera den högsta ämnesnivån och därmed få med underliggande nivåer, till exempel svenska nivå 3?

Svar: SUHF har ännu inte fattat beslut om en uppdaterad rekommendation med anledning av införandet av Gy25. Arbetet med att revidera rekommendationen pågår. Till dess att uppdaterad rekommendation finns på plats, kommer UHR att godta nivåer i ämnen om dessa nivåer motsvaras av de krav i Gy11 som ställs i nuvarande rekommendation.

I och med det anses Svenska nivå 3 vara tillräcklig för att styrka svenskan för reell kompetens eftersom ett ämnesbetyg alltid omfattar underliggande nivåer i ämnet.

Info om detta finns uppdaterat på Antagning.se:

[Grundläggande behörighet med vissa kurser och arbete](#)

Hur kan man veta om eleven ingår i betygsurvalsgrupp I eller II när man i en gymnasieexamen från Komvux inte kan se att underliggande ämnesnivåer är studerade på gymnasiet? (innebär förändringarna att fler kommer ingå i betygsurval I?)

Svar: Underliggande nivåer kommer redovisas i ett ämne och i respektive nivå ska man ange om nivån är läst vid vuxenutbildningen.

Det kommer framgå av betygshandlingen vilka nivåer som är lästa vid vuxenutbildningen.

Kan man kombinera från Gy11 och Gy25 gällande motsvarandekurser för naturkunskap 2 för sjuksköterskeprogrammet?

Svar: Det går att kombinera kurser i Gy11 och ämnen i Gy25 men man måste följa de kombinationer som är angivna i bedömningshandboken.

Om sökande inte uppfyller dessa kombinationer får hen vända sig till universitetet/högskolan för en individuell bedömning för att uppfylla kravet i naturkunskap 2/naturkunskap nivå 2.

Berätta gärna om övergångsregler för meritvärdering och utbyteskomplettering – jag har förstått att ni har egna övergångsregler för vissa saker fram till 2030?

Övergångsbestämmelser, Högskoleförordningen (HF)

3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för betyg som satts på kurser enligt de ämnesplaner som gäller utbildning som påbörjats före utgången av juni 2025.

4. Vid uträkning av ett betygsvärde enligt bilaga 3 punkt 5 ska betyg på en kurs ersättas av betyg som den sökande får på en motsvarande nivå i samma ämne före den 1 juli 2030, om det sistnämnda betyget är högre samt omfattar minst samma antal gymnasiepoäng.

5. Efter den 30 juni 2030 ska ett godkänt betyg som en elev har fått på en nivå i ett ämne, ersätta betyg på kurser i samma ämne som motsvarar någon eller några av de nivåer som omfattas av betyget i ämnet.

Övergångsbestämmelser (HF)

6. Den som har avlagt en yrkesexamen i gymnasieskolan eller inom kommunal vuxenutbildning som utöver betyg i ämnen också innehåller betyg som satts på kurser, ska anses ha grundläggande behörighet till utbildning på grundnivå, om den sökande har lägst betyget E i de kurser eller nivåer i ämnena svenska eller svenska som andraspråk och engelska som krävs för en högskoleförberedande examen i gymnasieskolan.

7. Om en person utöver betyg i ämnen även har fått betyg som satts på kurser, gäller 7 kap. 18 § och bilaga 3 i den äldre lydelsen för meritvärderingen av kursbetygen.

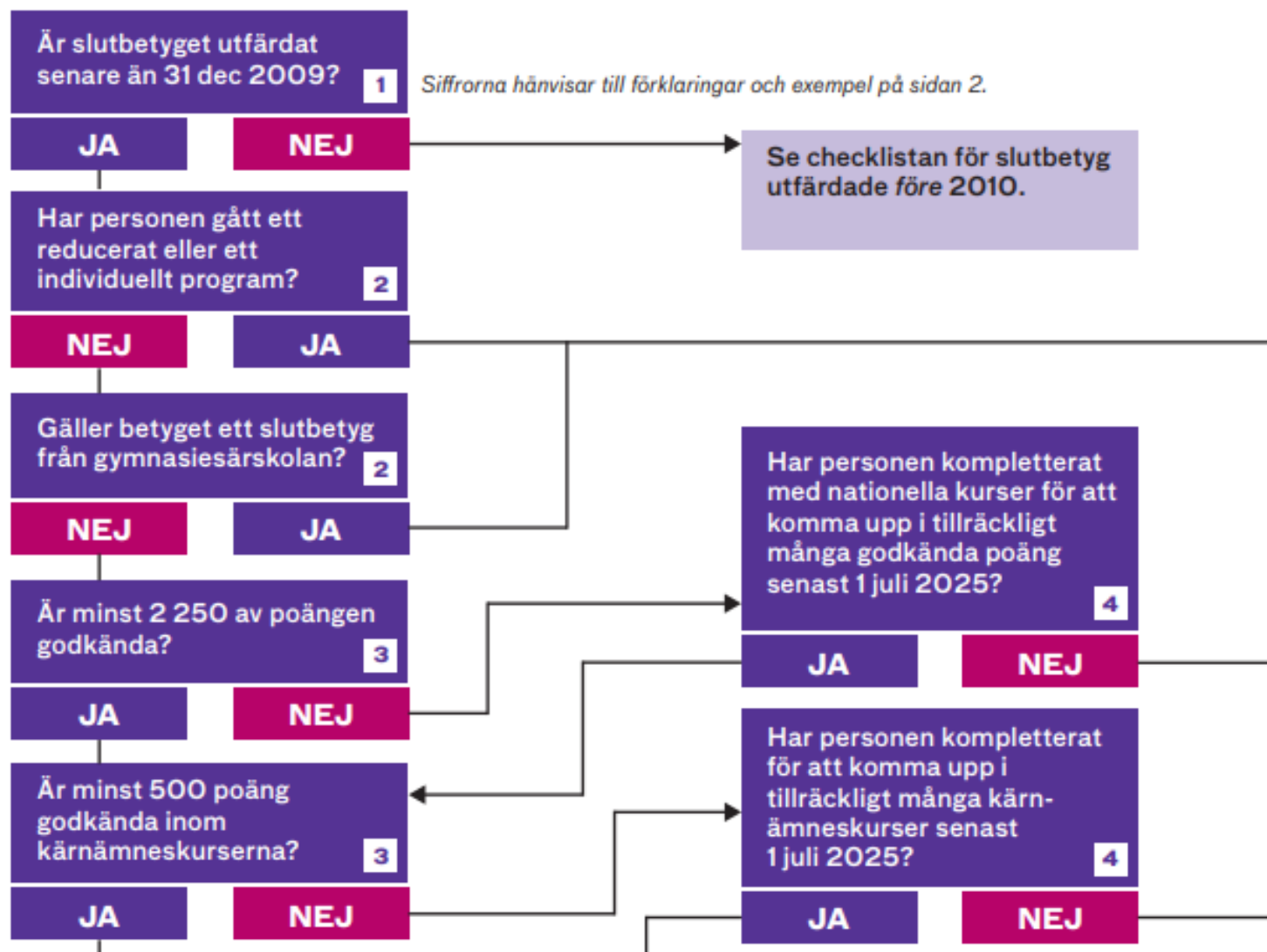
Slutbetyg utfärdade 2010 och senare

CHECKLISTA FÖR GRUNDLÄGGANDE BEHÖRIGHET

Checklistor för GB

Vi har uppdaterat checklistorna för grundläggande behörighet:

- Tar upp de skärpta kraven, samt kompletteringar med Gy25 för grundläggande behörighet.
- Ni hittar dem på våra vägledarsidor: [Inför högskolestudier med svenska meriter – UHR:s sidor för vägledare](#)

Tack!
www.uhr.se